

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 148/16

KLAGER: Adv. Dag K. Sagstad pva seg selv og Olof Nylins stiftelse
ADRESSE: Fossliveien 5, 0198 Oslo adv@sagstad.no
PUBLIKASJON: Dagens Næringsliv
PUBLISERINGSDATO: 29.03., 16. og 18.04.2016
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Tittelbruk, samtidig imøtegåelse, saklighet og omtanke, respekt for egenart, kontroll av opplysninger
REGISTRERT: 02.06.2016
BEHANDLET I PFU: 20.12.2016
BEHANDLINGSTID: 198 dager
KLAGEGRUPPE: Advokat/stiftelse
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Dagens Næringsliv (DN) brakte **tirsdag 29. mars 2016** en omtale over to sider om situasjonen for Olof Nylins stiftelse. Hovedtittelen var «**Lånte bort halve stiftelsen**».

Ingress:

«En stiftelse som driver aldershjem for pensjonister, lånte bort halve egenkapitalen til Heje-fondet før det gikk konkurs. Advokat Harald Røer styrte begge stiftelsene.»

Senere i artikkelen, under mellomtittelen «**Lånte ut halve**».

«Et lån på 3,5 millioner kroner utgjør nær halvparten av egenkapitalen i fondet. Den har ligget på litt over syv millioner kroner siden 2010, ifølge regnskapene.»

En underartikkel med tittelen «**Gransker Nylin-stiftelsen**» har slik tekst:

«Oslo: Stiftelsestilsynet har åpnet tilsyn i Olof Nylins stiftelse og har bedt styret i stiftelsen svare på en rekke spørsmål rundt lånet til Heje-stiftelsen. I brevet der Stiftelsestilsynet varsler stiftelsen om gransking, bes styret om å oversende kopi av låneavtale og sikkerhet som er stilt. Tilsynet ønsker også å se en plan for tilbakebetalingen og vil vite om Heje-stiftelsen har betalt ned noe på lånet. - Vi jobber nå med et svar til tilsynet på dette spørsmål, ønsker ikke å gå inn på ytterligere detaljer i media, sier Dag Kongshaug Sagstad, styreleder og

forretningsfører i fondet. – Vi imøteser svaret fra styret i stiftelsen, sier Karsten Karlsen Sunde, seniorrådgiver i Stiftelsestilsynet.»

Lørdag 16. april 2016 hadde DN ny omtale av stiftelsen. Hovedtittelen var her **«11 mill. i tap på salg til venner»**. Ingress:

«Salg av leiligheter mellom studievenner og barndomsvenner har gitt veldedige Olof Nylins stiftelse svært dårlig uttelling. På den annen side fikk kjøper nesten tredoblet innsatsen.»

En underartikkel hadde tittelen **«Personlig kupp»**:

«Oslo: Styreleder Sagstad gjorde personlig en klart bedre deal enn stiftelsen da han solgte sin egen leilighet i gården. Da han kom inn i stiftelsen i 2009 fikk han kjøpe en leilighet på 145 kvadratmeter for 2,9 millioner kroner fra tidligere styreleder. Fire år etter solgte han leiligheten til barndomsvennens selskap, Tidemandsgate Eiendom, og fikk da 6,6 millioner kroner for leiligheten. DN har ikke fått svar fra noen av partene på om leiligheten ble lagt ut i det åpne markedet.»

En annen underartikkel hadde tittelen **«Et godt salg»**. Videre:

«Oslo: - Alt i alt var dette et godt salg for stiftelsen, skriver Nylin-stiftelsens styreleder, Dag Kongshaug Sagstad, i en e-post. Han mener salget av Neuberggate 20 as ble gjort i henhold til takster «med vanlig justering for skatt». Taksten skal ha blitt gjort av en anerkjent takstmann, men Sagstad husker ikke navnet. Han oppgir også at kjøper overtok forpliktelser, som gjorde kjøpesummen høyere, men oppgir ikke hvilke forpliktelser.»

Mandag 18. april het det i tittelen: **«Tilsynet krever forklaring»**.

Ingress:

«Stiftelsestilsynet har fått tips om uregelmessige transaksjoner i Olof Nylins stiftelse. To uker etter fristen, har stiftelsen gitt «misvisende» svar.»

Det framgår av artikkelen at DN ikke er kjent med hva slags uregelmessigheter tilsynet er tipset om, men at tilsynet i mars hadde bedt om redegjørelse for en rekke transaksjoner, men at tilsynet ikke er fornøyd med svaret. I en melding til avisen fra tilsynet heter det at det er grunn til å anta at informasjonen som foreligger kan gi et direkte misvisende bilde som kan skade offentlige eller private interesser.

Artiklene er også publisert på avisens nettsider.

KLAGEN:

Klagere er den omtalte stiftelsen og den navngitte styrelederen/forretningsføreren. Klagen gjelder alle de tre publiseringene som er nevnt over. I klagen er det spesifisert om det er stiftelsen (ONS) eller styrelederen (DKS) som klager. Klagen er i alle fall ført i pennen av sistnevnte.

29. mars

Når det gjelder den første publiseringen, 29.03. mener klageren DN har opptrådt i strid med Vær Varsom-plakatens punkt 4.4, fordi tittelen «Lånte bort halve stiftelsen» går lenger enn det er dekning for i stoffet. Det anføres at det opplyste beløpet, 3,5 mill. kroner, er omkring halvparten av bokført egenkapital, mens antatt verdijustert egenkapital er ca. 20 mill. kroner. Klager viser til at dette ble opplyst til avisen før publisering.

Med hensyn til tittelen «Gransker Nylin-stiftelsen» mener klageren den rammes av punkt 3.2, kontroll av opplysninger, fordi Stiftelsestilsynet i det foreliggende tilfellet ikke «gransker», men har åpnet «tilsyn» mot stiftelsen. «Gransking er en mer alvorlig beslutning tilsynet har mulighet etter stiftelseslovens § 59.» Også dette ble, ifølge klageren, påpekt overfor DN før publisering.

16. april

Klageren mener tittelen «Personlig kupp» og den påfølgende artikkelen, som omhandler kjøp og salg av en leilighet i Oslo der det framgår at styreleder kjøpte den for 2,9 millioner kroner, og solgte den fire år senere for 6,6 mill. til en barndomsvenns selskap. Klageren (DKS) anfører at hans kommentarer, på e-post, i forkant av publiseringen, ikke er tatt med i artikkelen. Det vises til brudd på plakats punkter 3.2, kontroll av opplysninger, 3.7, plikten til å gjengi meningsinnholdet i uttalelser og at direkte sitater skal gjengis presist, 3.8, om endring av avgitte uttalelser, 4.14, imøtegåelsesretten, 4.1, saklighet og omtanke og 4.3, om begreper («personlig kupp») som kan virke stigmatiserende. «Faktum er at jeg eide leiligheten i nær 5 år fra feb. 2009 til nov. 2013, og rehabiliterte så godt som hele før den ble solgt under snitt kvm markedspris i området. Det er ikke et kupp.»

Det klages også over hovedtittelen «11 mill. i tap på salg til venner» og den påfølgende ingressen. Klageren mener det ikke er dekning for faktum i artikkelen og viser til at hans svar på spørsmål fra DN ble omskrevet og viktige deler av svarene utelatt. Det vises i særlig grad til underartikkelen «Et godt salg». Det anføres også at begrepet «venner» er feil. Det korrekte er at aksjene i Neuberggaten 20 AS ble solgt til en tidligere skolekamerats selskap.

18. april

Klager anfører at tittelen, «Tilsynet krever forklaring», gir inntrykk av at det er en ny og dramatisk utvikling i saken. Det anføres at tilsynet ikke har bedt om nye redegjørelser fra stiftelsen ut over det som allerede er omtalt i de to foregående påklagede artiklene.

Angående begrepet «misvisende» mener klager dette er feilinformasjon og at klager ikke er gitt mulighet til uttale seg. Det vises til at den skriftlige redegjørelsen ble avgitt rettidig. Det anføres brudd på VVp 3.2 og 4.14. Klager mener det er snakk om en alvorlig beskyldning mot stiftelsen. «Leseren vil tro at Stiftelsestilsynet har vurdert at vårt svar av 30.03.16, og funnet feil. Det er ikke faktum.» Det anføres at DN har hentet «misvisende» fra begrunnelsen i en underretning tilsynet hadde gitt DN om avslag på avisens begjæring om innsyn til klagerens svar, der tilsynet svarer avisen med at å gi innsyn i svaret som ikke var fullstendig kan gi et misvisende bilde av saken. Klager mener det her foreligger brudd på punkt 4.1, manglende saklighet og omtanke, og 4.14, imøtegåelsesretten.

Endelig vises det til formuleringen i brødteksten, «- Stiftelsen har ikke besvart alle spørsmål eller sendt inn dokumentasjon som er etterspurt.» Klager mener DN har strøket «all» foran dokumentasjon og anfører at omskriving av sitatet rammes av plakats punkt 3.7, om at sitater skal gjengis presist.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt, og avvirket et møte, med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Dagens Næringsliv avviser klagen på alle punkter. Avisen svarer med utgangspunkt i klagers punktinnstilling. Avisen anfører at det i arbeidet med artiklene har vært krevende å ha muntlig kommunikasjon med klageren og at det derfor har vært naturlig å kommunisere via e-post.

Om begrepet «gransking» svarer avisen at klager har rett i at det ble åpnet tilsyn, men at ordet «gransker» godt beskriver hva et tilsyn er. Det er ingen henvisning til gransking i lovens forstand og det vises til «tilsyn» allerede i første setning i artikkelen.

Om at lånet på 3,5 mill. kroner utgjorde halve stiftelsen, skriver avisen at man valgte å sammenligne beløpet med bokført egenkapital. Det anføres at klager ikke har gjort noe forsøk på å dokumentere verdien på eiendommen i Spania, som er hovedformål med stiftelsen.

Angående tittelen «Personlig kupp» mener DN det er dekning for den i og med at verdistigningen på den omtalte leiligheten var 128 prosent, mens SSBs boligstatistikk i samme periode viste en økning på 33 prosent. Avisen mener det må være grunn til å omtale dette som «kupp», uten at det dermed indikerer at det har foregått noe lureri.

Med hensyn til hovedtittelen «11 mill i tap...» viser DN til at opplysningen om salg mellom venner hentyder på barndomsvennen Svein Ruud, som kjøpte de tre leilighetene, og til studievennen Harald Røer. Det anføres ellers fra DN's side at det i artikkelen nøyte er gjort rede for hvordan de 11 millionene er beregnet, salgssummen for tre av leilighetene og anslått markedsverdi for den fjerde.

Angående tittelen 18. april, «Tilsynet krever forklaring» mener DN det er god dekning for den i brødteksten. Der fremgår det at Stiftelsestilsynet ber klager (stiftelsen) om forklaring på en rekke forhold. «Det er nytt at årsaken til at Stiftelsestilsynet har gått inn i saken, er at det har fått tips om uregelmessige forhold.»

Angående formuleringen om misvisende svar, mener avisen at det er korrekt å skrive dette når det i tilsynets brev til DN heter at det er grunn til å anta at informasjonen som foreligger kan gi et direkte misvisende bilde som kan skade offentlige eller private interesser. Det blir videre framholdt at det ble gjort forsøk på å få klager i tale for å innhente hans kommentar i forbindelse med 18. april-artikkelen, men uten å oppnå kontakt. Det ble også sendt tekstmeldinger både til ham og til tidligere forretningsfører uten at disse svarte. Avisen anfører at «[D]et burde vært angitt i saken at DN ikke oppnådde kontakt med klager før publisering.»

Angående det etterlyste ordet «all», som klager mener var falt ut i sitatet fra tilsynet, beklager avisen at dette ikke var tatt med, men mener dette ikke endrer meningsinnholdet i

særlig grad. «DN ville naturligvis presisert dette umiddelbart hvis redaksjonen hadde blitt gjort oppmerksom på det.»

Klageren opprettholder kronologien. Innledningsvis bemerker klager at man skriftlig besvarte DN's spørsmål, mens avisen unnlot å gjengi vesentlige deler av svarene, «og i tillegg kuttet og omskrev det som ble gjengitt på en for oss ufordelaktig måte». Klager mener derfor DN gjennomgående har opptrådt i strid med punkt 4.14 om samtidig imøtegåelse. Det anføres også at det i de skriftlige svarene, sammen med klagen til PFU, lå tilstrekkelig stoff til i ettertid å rette og beklage.

Klageren opprettholder sin vurdering av at ordet «gransking» blir uriktig når det er «åpnet tilsyn» det er snakk om. Videre opprettholdes anførselen om at lånet på 3,5 mill. kroner representerte halve selskapet. «Da måtte alternativt næringsavisen DN ha skrevet «Lånte bort halve stiftelsens bokførte verdi». Det vises til at klageren hadde opplyst skriftlig til DN at verdijustert egenkapital, eiendommen i Spania, var på omkring 20 mill. kroner, og at DN aldri ba om ytterligere dokumentasjon av denne verdien. Klager mener det normale i finanspressen er å operere med markedsverdier snarere enn bokførte verdier.

Med hensyn til tittelformuleringen «personlig kjøp» mener klager å ha framlagt dokumentasjon for at leiligheten ble solgt for under daværende gjennomsnittlig kvadratmeterpris og at det ikke er snakk om noe personlig kjøp. Det vises også til at leiligheten ble rehabilitert før salg.

Angående tittelen «11. mill tap på salg til venner» anfører klager at DN tar feil og aksjeselskapet Neuberggaten 20 AS eide tre leiligheter, ikke fire som DN har oppgitt.

Klager anfører også at fjerning av ordet «all» endrer meningsinnholdet på en negativ måte, «da leseren selvsagt vil forstå artikkelen slik at ingen dokumentasjon er fremlagt».

DN hadde ingen ytterligere kommentarer ut over å fastholde at klagerne fikk komme rikelig til orde i de innklagede sakene, og at de blir gjengitt på det vesentlige og relevante i sine tilsvær.